

Aarhus Domkirke
27. sep. 2019 kl. 19.30

Salmekonzert: I dag skal du leve

OVERGANGE TRANSITION

I DAG SKAL DU LEVE

En salmefortælling om livets overgange

Tekster:

Lisbeth Smedegaard Andersen

Iben Krogsdal

Komponister:

Helene Blum

Sara Grabow

Kristina Holgersen

Mette Kathrine Jensen Stærk

Charlotte Støjberg

Annika Aakjær

Medvirkende:

Sara Grabow (vokal)

Kristina Holgersen (vokal)

Annika Aakjær (vokal)

Nikolaj Busk (harmonika og klaver)

Anders Holst (guitar)

Therese Strand Kudajewski (velkomst)

Iben Krogsdal (oplæsning)

FÆLLESSALME:

Der var engang

tekst: Lisbeth Smedegaard Andersen • melodi: Helene Blum

♩=68 G/D D G/D D Bm⁷ A^{sus4} A G B

Der var en-gang den grøn-ne jord var ny og smuk og fær-dig en u-kendt hånd der rak-te ud og

Em /D Aadd⁹ A G/D D Bm Bm⁷/F# G Bm A⁷ D

rør - te ved dit hår din hud en fin-ger langs dit ø - jen-bryn så un-dren-de blu-fær-dig

Der var engang – den grønne jord
var ny og smuk og færdig
en ukendt hånd der rakte ud
og rørte ved dit hår din hud
en finger langs dit øjenbryn
så undrende blufærdig

at være til og se sig om
at kende ord og navne
at være en og blive to
og miste sikkerhed og ro
og søge efter nye ord
som elske, længes, savne –

gå hånd i hånd en forårsdag
lidt ængstelig og bange
at blive set og blive til
og vide det er dig jeg vil
og hente grønne skygger ned
i våde havegange

hvor kom det fra? – det kuldeskred
da sommer blev til vinter
og frugten fik en eftersmag
af blod begær og nederlag –
nu blir vi væk og flakker om
i skæbnens labyrinter

forvirres let og ledes vild
af spejle, trylleskærme
med et forvrænget perspektiv
et ansigt, øjne uden liv
med hvileløse smil og ord
der hvisker afstandsnærme.

Så be'r vi: du som skabte os
til livet med hinanden
kom stands os når du ser os gå
og gøre lyse timer grå
og ræk igen med gavmild hånd
en skål fyldt op til randen

ja, Gud ræk hånden ud og lad
os elske, drømme, miste
og gør os små og barnetro
så kærligheden frit kan gro
og vi tør leve på at du
er hos os til det sidste.

Læg armen fast omkring mig

Læg armen fast omkring mig
nu må vi gå herfra.
Se bag os slukkes havens blå la-
terna magica

du tøver, ser tilbage?
men mindet blegner snart
fortoner sig i omrids her hvor
tjørnen brænder klart

men rytmen er bevaret
i forår, sommer, høst
og vindstød der ved vinter henter
kulden ind fra øst

og der vil komme dage
med glimt af det der var
med barndomslandets vibeskrig og
sol i januar

du ryster! ræk mig hånden
forsigtig, når du går
hør mørkets utålmodighed, det
venter udenfor.

Tekst: Lisbeth Smedegaard Andersen
Melodi: Sara Grabow

At blive født og svøbt i håb

At blive født og svøbt i håb og nænsomt lagt på brystet
og møde kærlighedens blik i blanke sære øjne
og græde første nattegråd og blive fuldendt trøstet
og sove i et sprogløst land før alle verdens løgne

At være kun et lille barn der står i middagssolen
på stranden helt alene foran kæmpestore bølger
og se de voksne gå med evigheden ud på molen
og ane bruset fra et hav af endeløse følger

At blive ung i verden uden tid og død og ende
og lade somre hvirvle sig om kroppen som et klæde
og føde tusind lyse børn i drømmehimlens blænde
og bære på det næste led i slægtens store kæde

At ligge i et værelse med hele kroppen såret
og elske én man kender og man endnu ikke kender
og lade alle drømmene om livet blive båret
af en der går med liv og død i sine bare hænder

At love alt og tro på alt, at elske og befale,
at tåle alt og miste alt, fortryde og fortabe,
at danse i et hverdagshus med åbne lyse sale
at ligge i et værelse med tomme mørke skabe

At finde fred i kirkerne når chancerne er tabte
at blive ét med alle jordens slægter i koraler
forsigtigt løfte hænderne og mærke de er skabte
og høre himlens stillehav i store katedraler

At samle levetrådene med sorgerfarne arme
og signe med en mildnet hånd og ånde verden lille
og nynne livets helligsang bag alle verdens larme
og skænke af sit mindekar som livets sidste kilde

At lyse aldrens mildhed gennem gamle vise hænder
at så et evigt fadervor i unge brændte sjæle
og vide at det sidste lys er det vi ikke tænder
og sukke at det sandeste i verden er at knæle

Tekst: Iben Krogsdal

Melodi: Annika Aakjær

De milde vinde en forårsnat

De milde vinde en forårsnat
mit vindue stod lidt på klem
usårligt er hjertet hvor mørket er lyst
du sang mine drømme frem
syng mig de sange
de sange du ved
om undren og kærlighed

der er så kort mellem sorg og sang
jeg ønsker dig altid nær
uroligt er hjertet og har ikke ord
og snart er det vinter her
syng mig de sange
de sange du ved
om længsel og ensomhed

der brænder lys i min vindueskarm
en levende hjerteglød
der spejles i rudernes bristende glas
og skinner bag nat og død
syng mig de sange
de sange du ved
om mørke og kærlighed.

Tekst: Lisbeth Smedegaard Andersen

*Melodi: Kristina Holgersen og
Sara Grabow*

Det starter et forår med evige himle

Det starter et forår med evige himle
hvor timerne lover, at alt kan vi blive,
og ugerne blomstrer på kirsebærtræer
og sjælen er ung og i svimlende live,
og dagene skrives i tidlige gløder:
Vi er hvad vi drømmer og siden hen føder

Så sætter vi frø i de lysende nætter
og døgnnet gror frem med de stærkeste farver,
til somren står højt over alt hvad vi skaber
mens dåbskjoler vidner om livet vi arver,
og livsskæbnen formes på kæmpende fødder.
Vi er hvad vi sætter i verden af rødder

Et efterår kommer og æblerne styrter
og hænderne foldes i små profetier,
og hende der indtog de mægtigste byer
går ture på nedtrådte hyldbloomstre stier
og tiden er pludselig frygteligt gået.
Vi er hvad vi undrende ikke fik nået

Og endelig vintren med svigtende stemme,
i hænderne håbløse timer at give,
i sneen et fodspor der fører mod intet,
af jord er du kommet, til jord skal du blive.
Og aftnerne brænder af solen der skrider.
Vi er hvad vi elskende mister og lider

Gud, hør os. Vi synger dit navn mod det endte
og holder dit billede op mod det tomme
og lægger dit ord på de tidløse altre
og døber de børn, du forkynder skal komme,
og læser på himlen hvad stjernerne skriver
om ukendte fødsler. Vi er hvad du giver

Tekst: Iben Krogsdal

Melodi: Kristina Holgersen og Sara Grabow

Der går over jorden en klagende sang

Der går over jorden en klagende sang
et vuggende sukkende kor
det går gennem vold gennem terror og krig
det har ingen ord men
dets sprog er et skrig

det går over bjerge og lande og hav
en fredløs og klagende flok
de klær sig i sort og de har intet navn
men slægten er gammel
man kalder den savn

de går langs med lejre og fængsler og hegn
men mødes med hån og foragt
de går gennem floder med brændende bro'r
de planter et kors på
den udbrændte jord

de søger en datter en søn og en mand
og fædre der bare forsvandt
de går gennem tiden – en våbenløs hær
der klager i mørke:
de er ikke mer.

Tekst: Lisbeth Smedegaard Andersen

Melodi: Annika Aakjær

De stiger op i kroppen, miraklets sommerfugle

De stiger op i kroppen, miraklets sommerfugle,
en opstand gennem vinger som blafrer op mod lyset
med alt det kraftesløse der lå i vores indre
og gispede i mulmet fra kæmpestore vintre

Den underligste morgen, og verden er forvandlet
og jordens veje bølger i nye dimensioner.
Den barnetro der døde: Nu vågner den og spjætter
som fostret kvinden bærer igennem verdens nætter

Opstandelsen er åben: En strømmen gennem solen
vi kender ikke enden, vi kender ikke timen,
men hænderne er skåle og skålene får varme
af lys der varsomt spredes fra moderhimlens arme

Det skælver over jorden, der synger gennem sorgen,
det stråler ned i grave, det strømmer ud fra kirker,
det sejler morgenmægtigt på flammeskyers flåder:
Opstandelsen er stille. Gud har så mange måder

Og vi, som kender mørket, står op i solopgange
og hører dagen kalde og åbner vores døre,
og står i hverdagsporten det sted hvor vi skal møde
et menneske der rører os der hvor vi var døde

Tekst: Iben Krogsdal

Melodi: Sara Grabow

FÆLLESSALME:

Står under Karlsvognens glitrende stjerner

tekst: Iben Krogsdal • melodi: Mette Kathrine Jensen Stærk, Charlotte Støjberg

The musical score is written for a single melodic line in 2/4 time. It consists of three staves. The first staff contains the first line of the song, with chords C, G/B, Am, G, /F, C/E, and F. The second staff contains the second line, with chords D/F#, G, F, C/E, and Dm. The third staff contains the third line, with chords C, Dm/F, Dm, G, and C. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across notes.

Står un - der Karls - vog - nens gli - tren - de stjer - ner him - len, der ta - ler et
hem - me - ligt sprog Ser på de fjer - ne og blin - ken - de
møn - stre læ - ser i mør - ket: Din ly - sen - de bog.

Står under Karlsvognens glitrende stjerner
himlen der taler et hemmeligt sprog
ser på de fjerne og blinkende mønstre
læser i mørket: Din lysende bog

Læser om fjerne forstummede riger
tavse ruiner og skridende sand
slægter der rejste de mægtigste byer
slægter der sank gennem tidernes vand

Læser om liv der blev korte og lange
rasende skæbner og vildere ridt
mødre der vidste at barnet de fødte
ikke var deres men altid var dit

Læser om oldguders rejser på himlen
solvognens vælde og mosernes lig
hører til menneskeslægternes række
endeløst lille og endeløst rig

Læser om alt der har tid under solen
tid til at leve og tid til at dø
ser bag en stjerne: et endeløst mørke
ser i en stjerne: et funkende frø

Du som har skabt os

Du som har skabt os
til liv med hinanden
skabt i dit billed og lige for dig
blæste din livsånd i mund og i hjerte
følger os kærligt i alvor og leg
en søjle af lys i min dag
mørk som en fakkel af ild i den dybeste nat

dig har jeg kaldt på
fra mørke og glemsel
bundløse dybder ved nætternes rand
rakt imod himlen med livstomme hænder
vejvild som flygtning i ingenmandsland
ved aften slog gråden sig ned
morgenen kom med dit lys og du satte mig fri

fri til at bruge
det liv du har givet
redde en verden og bage et brød
møde min elskede ansigt til ansigt
syng et spædbarn til ro i mit skød
du hvælv dit himmelrum højt
her kan jeg bygge mit hus i den susende blæst

du som har blik for
hver eneste af os
ser også den der er tavs og forsagt
du har befriet mig givet mig stemme
klædt mig i livsglædens skønneste dragt
min Gud! jeg vil synge for dig
let som det dansende støv i dit rislende lys.

Tekst: Lisbeth Smedegaard Andersen

Melodi: Kristina Holgersen og Sara Grabow

FÆLLESSALME:

Der findes en livstid for alting på jorden

tekst: Iben Krogsdal • melodi: Annika Aakjær, Sara Grabow, Kristina Holgersen

Dm F G Bb Dm F

Der fin-des en livs-tid for al-ting på jord-en en tid til at ind-ånd - e

G C A/C# Dm Bb F

ly - sen - de mor - gen og mod-tag - e hver-dag - en stil - le fra him - len med

Dm Bb G C Dm

kræf - ter til glæ - den og kræf - ter til sor - gen

Der findes en livstid for alting på jorden,
en tid til at indånde lysende morgen
og modtage hverdagen stille fra himlen
med kræfter til glæden og kræfter til sorgen

Og livet er solstrøm og elskov i stuer
hvor mennesker mødes i levende kroppe
og rører hinanden med sitrende hænder
som mørket, der truer os, ikke kan stoppe

Og livet er gader med nogen at møde
og nogen at føre til ukendte steder
og nogen at elske mens bjergene ryster
og celler forenes og nyfødte græder

Og livet er gange med ofre og afsked
og nogen at tage i hånden i senge
hvor håbet er ude og sprogene svigter:
at sidde der sagte, at sidde der længe

Og livet er aftner med stilhedens fylde
minutter der drypper i vandet fra haner
og lys over karme og solen der smelter,
en skumring i stuen befriet for planer

Og dagene kommer og dagene svinder
og aftnerne kærtegner hviskende sivet,
til nogen fortæller i dødstimens klarhed
at dagenes kommen og gåen var livet

Om lidt er din lysvilde juninat omme
og kroppenes fødsler og skabelsens dage.
Men gudsstemmen hvisker: I dag skal du leve
det liv som du fik og endnu har tilbage

**Koncerten er en del af Kvindemuseets kvindelivsfestival
og udstillingen OVERGANGE // TRANSITIONS**

**Koncertarrangør og initiativkvinde:
Therese Strand Kudajewski**

**Koncerten er støttet af:
Statens Kunstfond &
Initiativpuljen i
Aarhus Kommune**

**KVINDE
MUSEET
I DANMARK**

Copyright © 2019

Værket på forsiden: Lilibeth Cuenca Rasmussen; Heterotobia, 2018. Foto: Angela Dorio.